

52260807 : สาขาวิชาพัฒนศึกษา

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์/สถาบันการเงินชุมชน

บุญทิพย์ สุริยวงศ์ : การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์สำหรับสถาบันการเงินชุมชน. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.ธีรศักดิ์ อุ่่นอารมย์เลิศ, อ.ดร.อุยง วีระนาวิณ และ รศ.ดร.คณิต เขียววิชัย. 399 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์สำหรับสถาบันการเงินชุมชนในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาในเขตพื้นที่การพัฒนาชุมชนเขตภูมิภาคตะวันตก ซึ่งใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณจำนวน 41 สถาบันผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 410 คน สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ศึกษาสถาบันการเงินชุมชนที่มีการปฏิบัติ ที่ดี จำนวน 3 สถาบัน ได้แก่ สถาบันการเงินชุมชนบ้านดอนมะขามอย่างเนื่อ สถาบันการเงินชุมชนบางระกำและสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองสาหร่าย ส่วนผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ได้แก่คณะกรรมการจำนวน 15 คน และสมาชิกจำนวน 17 คน

ผลการวิจัยพบว่า การสภาพการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนส่วนใหญ่เกิดจากการพัฒนาจากกองทุนหมู่บ้านเดิมร่วมกันหลายๆกองทุน โดยมีสำนักงานเป็นสัดส่วนตั้งอยู่ในพื้นที่สาธารณะ และมีการบริหารในรูปของคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการของกองทุนหมู่บ้านเดิม มีการกำหนดกฎระเบียบไว้อย่างชัดเจนสำหรับใช้เป็นแนวปฏิบัติ

สำหรับวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) ของสถาบันการเงินชุมชนในเขตพื้นที่การพัฒนาชุมชนเขตภูมิภาคตะวันตกมี 3 ประเด็นคือ ได้แก่ 1)ชุมชนมีความสามัคคีและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน 2) การสร้างการเชื่อมั่นชุมชนเริ่มมีเงินเหลือเก็บไว้ออมมากกว่าวางแผนชีวิตที่ดี (เลข) การพึ่งตนเองและสร้างอาชีพ ชาวชุมชนนำทรัพยากรที่มีอยู่ในหมู่บ้านมาเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ ทั้งอุปโภคและบริโภคสามารถลดรายจ่ายมีเงินเก็บเงินออม

ส่วนรูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ สำหรับสถาบันการเงิน ชุมชนมีทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)ภาวะผู้นำ 2)การกำหนดเป้าหมาย 3)การจัดองค์กร 4)การสื่อสาร 5)การสร้างแรงจูงใจ 6)การปฏิบัติตามแผน และ 7)การกำกับติดตาม ส่วนเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความสำเร็จมี 7 องค์ประกอบคือ 1)กระบวนการเรียนรู้ 2) การจัดการนวัตกรรม 3)ความโปร่งใส 4)การสร้างเครือข่าย 5)การสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน 6) การบูรณาการกองทุน และ 7)การมีส่วนร่วมซึ่งพัฒนามาเป็นรูปแบบ ที่ได้รับการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการรับรองรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.13)

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2. 3.

52260807 : MAJOR : DEVELOPMENT EDUCATION

KEY WORDS : MODEL OF RESULT BEAED MANAGEMENT/COMMUNITY FINANCIAL

BOONTIP SURIYAWONGSE : THE DEVELOPMENT OF RESULT BASED MANAGEMENT MODEL FOR COMMUNITY FINANCIAL INSTITUTE. THESIS ADVISORS : ASST.PROF. THIRASAK UNAROMLERT, Ph.D., LUYONG VERANAVIN, Ph.D., AND ASSOC.PROF.KANIT KHEOVICHAI,Ph.D. 399 pp.

The purpose of this research is to develop result-based management model for community financial institutions. This study focused on the development of the local financial institutions located in the western region of Thailand using mixed methodology of quantitative and qualitative assessment. In which qualitative data of 410 respondents from 41 financial institutes were acquired. For quantitative research, 15 peoples of board of director and 17 members of the three local financial institutes from Don-Ma-Kham-Yang-Nue, Bang-Ra-Kam and Nong-Sa-Rai communities, which are operated in best practice, were interviewed.

The results showed that the operational conditions of most community financial institutes were developed based on collecting several village funds. Their offices are located in the public area. Moreover, it was found that the board of director of the village funds becomes the board of the present financial institutes. They play an important role in issuing policies and practical rules for the operation.

The best practical operation of the local financial institutions in the western Thailand consisted of three major issues; 1) unity and participation of the community members in developing their financial institutes 2) saving from good money management 3) career opportunities by processing local resources to foods and other consuming products, which helps to reduce the cost of living leading to saving.

The result-based management model for community financial institutions comprises of seven components; 1) leadership 2) targeting the goal 3) structuring the organization 4) communication 5) motivation and encouragement 6) implementation and 7) monitoring the operation. The conditions influenced on the operational success relied mainly on seven factors; 1) learning process 2) transparency 3) innovation management 4) networking 5) social support from government and private party 6) integration and 7) participation in developing the best management model which is qualified by expertise ($\bar{X} = 4.88$ and S.D. = 0.13)

Department of Education Foundations

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2012

Thesis Advisors' signature 1. 2. 3.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและการแนะนำอย่างดียิ่งจากคณาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนาศึกษา โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ่ นอารมย์เลิศ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงและขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ลุง วีระนาวิน รองศาสตราจารย์ ดร.คณิต เขียววิชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม และผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ พ.ต.อ. ดร.นพรุจ สักดิ์ลิริ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ หงสมัต รองศาสตราจารย์ ดร.ชัชรี นฤทุม อาจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ อาจารย์ สาธิต จันทรวินิจและอาจารย์จวีร์วรรณ จันทลา ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมเดช นิลพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัยวรรณ ภูเทศ คุณคณิง ภูพงศ์ ปลัดไพรัตน์ ตากสุนทร และคุณแรม เชียงกา ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบประเมินรูปแบบ

ขอขอบพระคุณหน่วยงานและเจ้าหน้าที่และผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินชุมชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการเงินชุมชนบ้านดอนมะขามอย่างเนื่อ สถาบันการเงินชุมชนบางระกำ และสถาบันการเงินชุมชนตำบลหนองสาหร่าย ที่ให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลแก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์สัมพันธ์ สุกใส คุณนรินทร์ สุวรรณโชติ คุณฤทัย เปี่ยมสีทอง ที่ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และดูแลให้กำลังใจในเรื่องต่างๆเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณครอบครัวลิมปชยาพรและครอบครัวสุริยวงค์ เป็นอย่างสูงที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบใจอาจารย์ ดร.ภาณุพันธ์ ลิมปชยาพร หลานชายที่ให้ความช่วยเหลือยามจำเป็น และขอขอบใจนายธีรพัชร สุริยวงค์ บุตรชายที่คอยช่วยเหลือและออกเก็บข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้และเป็นกำลังใจอันดีเยี่ยมที่ผู้วิจัยมิสามารถหาจากที่ไหนได้เป็นกัลยาณมิตรคนสำคัญของผู้วิจัยที่คอยช่วยเหลือผู้วิจัยในทุกๆด้าน นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยด้านต่างๆอีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ จึงขอขอบพระคุณท่านเหล่านี้ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูทเวทให้แก่ครอบครัว ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน